

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ที่มีผลต่อการปรับตัวของ นักศึกษาพยาบาล โดยศึกษาปัจจัยสถานการณ์ 1 ตัวแปร และปัจจัยจิตลักษณะ 3 ตัวแปร กับ การปรับตัว ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวนทั้งสิ้น 428 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดปัจจัยสถานการณ์ แบบวัดจิตลักษณะ และแบบวัดการปรับตัว ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดย 1) วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) วิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง จากนั้นเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ่ และ 3) วิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานการณ์ มีผลต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล ดังนี้

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีการปรับตัวสูง มีสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาดำ พบใน นักศึกษาพยาบาลกลุ่มประชากรรวมและทุกกลุ่มประชากรย่อย

2. จิตลักษณะเดิม มีผลต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล ดังนี้

สุขภาพจิต พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีการปรับตัวสูง มีสุขภาพจิตดีกว่านักศึกษา พยาบาลที่มีการปรับตัวต่ำ พบในนักศึกษาพยาบาลกลุ่มประชากรรวมและทุกกลุ่มประชากรย่อย

บุคลิกภาพ พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีการปรับตัวสูง กว่านักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว พบในนักศึกษาพยาบาลกลุ่มประชากรรวมและทุก กลุ่มประชากรย่อย ยกเว้นนักศึกษาพยาบาลกลุ่มชั้นปีที่ 4

3. จิตลักษณะตามสถานการณ์ มีผลต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล ดังนี้

เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีการปรับตัวสูง มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีการปรับตัวต่ำ พบในนักศึกษาพยาบาลกลุ่ม ประชากรรวมและทุกกลุ่มประชากรย่อย

4. สถานการณ์ 1 ตัวแปร จิตลักษณะ 3 ตัวแปร รวม 4 ตัวแปร สามารถร่วมกันทำนาย การปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลได้มากกว่า ตัวแปรทำนายชุดใดชุดหนึ่งเพียงลำพัง โดยตัวแปร ทำนายสำคัญ ได้แก่ สุขภาพจิต บุคลิกภาพ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และเจตคติต่อวิชาชีพ พยาบาล ตามลำดับ โดยพบว่าในกลุ่มประชากรรวม สามารถทำนายได้ ร้อยละ 50.4 และกลุ่ม ประชากรย่อยที่มีปริมาณการทำนายสูงสุด คือ นักศึกษาพยาบาลกลุ่มชั้นปีที่ 1 สามารถทำนายได้ ร้อยละ 55.7

The objective of this study was to study Psychological Trait and Situation affecting nursing student's adjustment by studying one situational factor and 3 Psychological Factors and adjustment. The population were 428 nursing students at Rachathani University, Udonthani Campus during the second semester of 2005 school year. The instruments were: 1) the General Information Questionnaire, 2) the Situational Factor Scale, 3) the Psychological Trait Scale, and 4) the Adjustment Scale. Data were analyzed by analyzing: 1) the mean, percentage, standard deviation, 2) Three Way Analysis of Variance and paired comparison according to Scheffe's technique, and 3) the Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research findings found that:

1. The situation affected nursing student's adjustment as follows:

For the environment in Educational Institute, found that the high adjustment level students had higher environment in Educational Institute than the students with low environment in Educational Institute, occurring in the overall population and very sub group of population.

2. The former Psychological Trait affected nursing student's adjustment as follows:

For Mental Health, found that the high adjustment level students had higher level of mental health than the students with low adjustment level, occurring in the overall population and every sub group of population.

For Personality, found that the nursing students with extrovert personality had higher level of adjustment than the students with introvert personality, occurring in the overall population and every sub group of population except the fourth year students.

3. The Situational Psychological Trait affected nursing student's adjustment as follows:

For the attitude toward nursing profession, found that the nursing students with high level of adjustment had higher level of adjustment than the students with low level of adjustment, occurring in the overall population and every sub group of population.

4. One Situational Variable and 3 Psychological Trait Variables, total of 4 variables, could predict the nursing student's adjustment more than only one set of predictive variable. The major variables were: 1) Mental Health, 2) Personality, 3) the Environment in Educational Institute, and 4) the Attitude toward nursing profession. It found that the overall population could predict 50.40%, and the sub group of population could predict with the highest level of 55.70%.